

Valtiovarainministeriö
lausuntopalvelu.fi

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 14.2.2022, VN/690/2022

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion virkamieslain ja Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö (VM) on pyytänyt muun muassa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira) lausuntoa Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion virkamieslain ja Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain muuttamisesta.

Valvira antaa lausuntonsa VM:n lausuntopyynnön mukaisesti lausuntopalvelu.fi -järjestelmässä ja tämä on arkistointia varten luotu asiakirja.

1. Yleistä

Valtiovarainministeriön esittämillä muutoksilla pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi avoimista ja ennakoitavista työehtoista Euroopan unionissa. Esityksen perusteella kansallinen liikkumavara asiassa on suhteellisen rajoitettu, joten rajoitamme lausuntomme lähinnä käytännönläheisiin huomioihin esityksestä.

2. Virkamiehelle annettava kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista, ehdotettu uusi valtion virkamieslain 6 e §

Uusi esitettävä 6 e § olisi varsin pitkä ja yksityiskohtainen säännös, jossa eksplisiittisesti ja erittäin yksityiskohtaisesti säädettäisiin virkamiehelle annettavista työnteon keskeisistä ehdoista. Osa näistä tiedoista ilmenee jo nykyisinkin nimittämiskirjasta. Osa tiedoista on nykyään sellaisia, joista ei normaalisti anneta jokaiselle nimitettävälle virkamiehelle kirjallista selvitystä. Suuri osa näistä tiedoista on sellaisia, joita varten on suhteellisen helppoa tehdä virastossa geneerinen asiakirja, joka annetaan jokaiselle uudelle aloittavalla virkamiehelle, pienin muutoksin kunkin virkamiehen kohdalla. Koska asiakirja vaatii joka tapauksessa jossain määrin virkamieskohtaista räätälöintiä, kyseessä on hallinnollista työtä lisäävä uudistus. Valtion henkilöstöhallinnon tehokkuutta on pyritty lisäämään ja henkilöstöhallintoon käytettävää htv-määrää vähentämään. Tulevissa laskelmissa olisi huomioitava, että esitetty muutos lisää jälleen kerran virastojen henkilöstöhallinnon työ määrää.

Annettavat tiedot ovat pääosin suhteellisen selkeitä, mutta esitetyn 6 e §:n 2 momentin 10 kohdan osalta olisi syytä harkita vielä asian lisäselkeyttämistä säädöskohtaisissa yksityiskohtaisissa perusteluissa. Työnantajan koulutuspolitiikkaan perustuva oikeus koulutukseen on käytännön tasolla varsin vaikeasti hahmotettava konstruktio. Tältä osin olisi myös hyvä tarkastella, onko tällaisen tulkinannanvaraisen säädöskohdan antaminen täysin välttämätöntä direktiivin puitteissa.

Dnr V/5337/2022

01.03.2022

3. Virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää virkamiehen säännöllistä työaika tai virkasuhteen kestoajaksi, esitetty 9 d §.

Esitetty uusi säädöskohta formalisoi ja tekee lakisääteiseksi asian, joka tähän mennessä on hoidettu vapaamuotoisesti. Asian formalisointi ja tekeminen lakisääteiseksi lisää jossain määrin virastojen hallinnollista työtä, mutta sen määrä on erittäin vaikeasti arvioitavissa. Itse asia on varsin selkeä. Käytännön tasolla olennaisempi lienee kysymys mahdollisuudesta pidentää virkasuhteen kestoajaksi.

4. Virkamiehen pyynnöstä annettava perusteltu vastaus mahdollisuudesta pidentää virkamiehen säännöllistä työaika tai virkasuhteen kestoajaksi, esitetty 9 d §.

Esitetty uusi säädöskohta formalisoi ja tekee lakisääteiseksi asian, joka tähän mennessä on hoidettu vapaamuotoisesti. Asian formalisointi ja tekeminen lakisääteiseksi lisää jossain määrin virastojen hallinnollista työtä, mutta sen määrä on erittäin vaikeasti arvioitavissa. Itse asia on varsin selkeä. Käytännön tasolla olennaisempi lienee kysymys mahdollisuudesta pidentää virkasuhteen kestoajaksi.

5. Koulutuksen maksuttomuus ja lukeminen työajaksi, esitetty 13 a §

Tämän säädöskohdan käytännön muutosvaikutus nykytilaan lienee varsin pieni. Asian osalta lienee hyvä, että valtiovarainministeriö tarkastelee hyvissä ajoin Valtiokonttorin kanssa mahdollisia muutostarpeita KIEKU työajanseurantaan.

6. Lievennykset virkamiehen sairauden todistamista koskien, esitetty 23 a §

Säädösmuutoksella tehtäisiin pysyväksi korona-aikana säädetty tilapäinen lievennys valtion virkamiehen sairauden todistamiseen. Muutos on todennäköisesti pitkällä aikavälillä hyvä, ja on mahdollista, että se vähäisessä määrin laskee virastojen työterveyshuollon kustannuksia. Olennaista mahdollisten ongelmatilanteiden kannalta on, että kuten voimassa olevan säännöksen mukaankin, viranomaisen voisi edelleen edellyttää kuitenkin todistusta jokaiselta sairauspoissaolopäivältä.

Ratkaistu: 02.03.2022
Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Luomajärvi Jussi, Hallintojohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu
asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi